AKBABA

— Sabiha.. Mütareke ilân ediyorum!
— Neden?
— Okadar çok attın ki, cephane kalmadı!

(Vâ-Nû) ya Cevap

Hani geçenlerde yine bu sayfada, (Vâ-Nû) nun Akşamda çıkan bir fıkrasına dokunmuştum, hatırladınız mı?. Hani (Vâ-Nû):

[Tanıdığı meçhul bir gencin, çalıştığı meçhul bir müesseseden: «Sen ırk itibarile Türk değilsin!» diye çıkarıldığını yazmıştı ve «Hitlerin ırkçılık nazariyesi iflâs etti, Amerikanın milliyetçilik nazariyesi üstün geldi, usullerimizi, nizamlarımızı artık değiştirmeli!»] diye Moskova radyosu gibi homur homur homurdanmıştı da ben de kızıvermiş: [İnsaf et arkadaş!.. Türkiyede ırkçılık yoktur. İşte, yarınki nesilleri yetiştiren üniversitemizde bile 24 tane Türk ırkından olmıyan vatandaş asistanlık ediyor.] demiştim.

Aman efendim, sen misin bunu söyliyen?. Bay (Vâ-Nû), mahut Baba Tahirden beri bizde münakaşanın en çakar almaz silâhı olan tezvir, tahrif ve iftiranın en bayağısiyle bana saldırdı:

— Vay!.. Sen vaktiyle Çınaraltı mecmuasını çıkarmadın mıydı?.

— Vay!.. Sen hâlâ o düşüncelerle bana hücum mu ediyorsun?.

— Vay!.. Sen üniversitemizdeki 24 asistanı jurnal mı ediyorsun?..

— Vay!.. Sen bu 24 vatandaşın lâboratuvarlarda kanlarının tahlil edilmesini mi istiyorsun?.,

— Vay!.. Üniversitemizde 24 tane Türk ırkından olmıyan asistan bulunduğunu sana kim söyledi? Bu dakik istatistiği inceden inceye kim tuttu da Akbaba da ilmî ilmî neşretti?. [1]

Ve sonra, birdenbire horozlanarak, kimin namına konuştuğunu anlıyamadığım atomlu bir eda ile:

— Bizler, dedi, üniversitemizde kim yükselmişse hepsine muhabbet besleriz.. Kanlarını muayene ettirmek aklımıza gelmez!

Bay (Vâ-Nû), bu 1946 modeli Demokrasi dersini de verdikten sonra, istihfaf ile gülümsüyor:

[1] Kim mi söyledi? Nereden mi aldım?, Söyliyeyim: Üniversite Rektörü Profesör Tevfik Sağlamın «Vatan» gazetesinde Nissen'e verdiği cevaptan!.

— Yok yok.. En iyisi bu işi şakaya hemletmek.. Yoksa ciddî olsa, Yusuf Ziya, asistan kanı tahlil ederde istatistik neşrine kalkar mı?. Böyle muzır fikirler neşreden Vâ-Nû, Necmettin Sadak'ın gazetesinde ne arıyor diye beni «lâport» eder mi?..

Bay (Vâ-Nû) nun cevabı bana şu fıkrayı hatırlattı:

Mahalle imamı, gece yarısı uyanmış. Bir de pencereden bakmış ki, camide ışık yanıyor. Adamı bir meraktır sarmış: Hırsız mı girdi, nedir diye... Şalvarı ayağına, cübbeyi sırtına geçirip sokağa fırlamış. Çala taban, doğru camie... Bir de ne görsün: Meyzin, top kandilin altında çilingir sofrasını kurmuş, karşısında püskürme benli bir yosma, çakıştırıyorlar...

İmam, göğsünü derin bir öksürükle kazıyıp herifin suratına fırlatmış:

— Tuuu!..

Suratına ağız dolusu tükrüğü yiyen meyzin, kurnaz bir hiddetle yerinden fırlamış:

— Vay!.. Ben sana camie tükürmeyi gösteririm!..

Pişkinlikte, mahalle imamının camide suç üstü yakaladığı meyzine rahmet okutan bu adama artık ben ne söyleyim?

O: Türkiyede ırkçılık var, Türk kanından değilsin diye insanı işinden çıkarıyorlar, diyor.

Ben: Yalan söylüyorsun, Türkiyede ırkçılık yoktur. İşte, yarınki nesilleri yetiştiren Üniversitemizde bile 24 tane Türk ırkından olmıyan asistan var, diyorum.

O, tekrar cevap veriyor: Seni ırkçı, seni Çınaraltıcı, seni Faşit Yusuf Ziya seni... Üniversitedeki asistanlarımızın lâboratuvarlarda kanlarını tahlil ettirmek istiyorsun ha?..

Dedim ya, imamla meyzin hikâyesi!

***

Fikirlerimin ciddî değil de mizah olmasına gelince:

Erbabı bilir ki, mizah, sanatların en incesi, en derini, en güçüdür.

Onu kof bir kahkaha, hantal bir palyaçoluk sanan ham ervahlar anlamaz. Mizah, insanların içyüzlerini gösteren sihirli bir sanat şuaı olduğu için, içi alay, dışı kalay olanlar da ondan korkarlar. Bir nüktenin yarasını, insan bazen bir ömür boyunca, Halep çıbanı gibi taşır!

Ben ona yine bir fıkra anlatayım:

Buğday, Kâbeye gidiyormuş. Arpaya:

— Arpa kardeş, demiş, ben Kâbeye gidiyorum, hacı olacağım. Dönünceye kadar benim yerime sen hizmet ediver kuzum...

Arpa sormuş:

— Baklava da yapmak isterlerse olayım mı?

Buğday, telâşla:

— Yoook, demiş, o kadar incesine karışma... Ekmek ol, yeter!

Ben de Bay (Vâ-Nû) ya aynı nasihatı edeyim:

Öyle mizah gibi ince işlere karışma... Kasımpaşalı Habibe Molla ağziyle fıkralar yaz, yeter!.

***

Çınaraltı mecmuasını çıkarmama gelince...

Münakaşamızla hiç alâkası olmıyan bu bahsin neden yazıldığını belki anlamamışsınızdır. Onun için, Bay (Vâ-Nû) nun ağzında evirip çevirdiği bu baklayı ben çıkarıvereyim: Beni tehdit için!.. Beni yıldırıp susturmak için!

Neden mi?

Çünkü Çınaraltı milliyetçi bir mecmua idi. Çünkü her milliyetçi — haydi Moskof radyosu ağziyle söyleyim — faşisttir.

Yazıklar olsun yirmi beş yıldır dost diye suratına baktığım bu adama!. Beni o lenfatik kalemiyle korkutacağını sanıyor!

Efendi!.. Ben, on sekiz yaşında bir idadî talebesi iken Ziya Gökalpın etrafında çevrelenenler arasına karıştığım gündenberi, ne idisem yine oyum. Çınaraltı mecmuasındaki fikirlerim benim gururumdur. Bu, ister bizim dediğimiz gibi milliyetçilik olsun, ister düşmanların dediği gibi faşistlik.. Adı ne olursa olsun, ben oyum! Anladın mı?

Yusuf Ziya ORTAÇ

AKBABA

Yıl : 23 Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Yusuf Ziya Ortaç Sayı : 78

Üç Sıfır!

İstanbulda bir yılda veremden kaç kişi ölmüş, biliyor musunuz?

Nereden bileceksiniz? Bilmesi lâzımgelenler bile henüz münakaşadalar. Adetler, 8000 ile 18000 arasında değişiyor.

Demek, şimdilik muhakkak olan, soldaki rakam değil, sağdaki üç sıfır! Şu ölü gözü gibi bomboş bakan üç sıfır: 000!

Bu ölü gözler, ışıklarını altı açlık yılında, karaborsacının karılarına, kızlarına, metreslerine verdiler: Yüzüklerin, küpelerin tek taşlarında parlıyor!

Bu 8000, yahut 18000 iskelet, milyonluk apartımanlar şeklinde toprağın üstüne fışkırmak için toprağın altına girdiler. İzahı olmıyan her bina biraz türbedir!

Mütehassıslar, kitap diliyle haykıradursun:

— Her mektep çocuğu röntgenden geçmeli.. Her semtte bir dispanser açmalı.. Her tarafta hastaneleri çoğaltmalı!

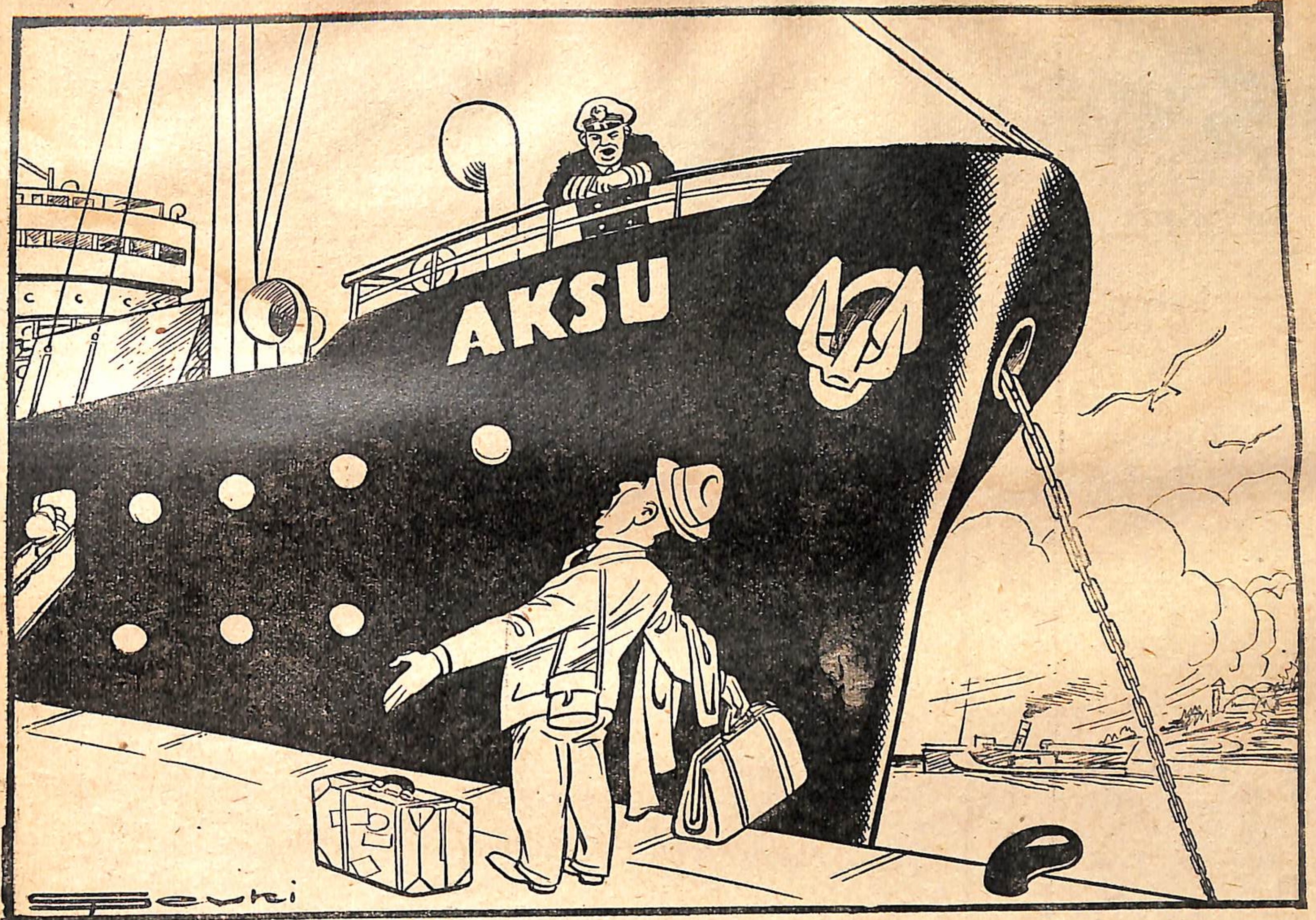
Hayır... Bu üç sıfırlı verem, mikrobun değil, kara borsanın veremidir. Onların, hastaneden evvel aşhaneye ihtiyaçları var!

Her veremlinin göğsünü dinleyiniz: Ciğerlerindeki ölüm hırıltısından evvel, karnındaki açlık gurultusunu duyarsınız!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Çoğunluk ortasında :
Muhalefet — Dağılın!.. Dağılın!.. Nefes alamıyorum!

Cemil Bilsel — Kristof Kolomb Amerikaya kaç günde gittiyse biz de o kadar günde geldik...
Kaptan — Vah vah.. Keşke telsizle haber verseydik te sizi kâşiflere lâyık merasimle karşılasaydılar!

BASIN MAÇI

[İstanbul matbuat takımı 15 eylûlde, fuarın kapanışından beş gün evvel, İzmirlilere bir cemile olmak üzere A ve B takımlariyle İzmirde bir maç gösterisi yapmıştır. İstanbul halkı için gizli kalan bu maçı, arkadaşımız Görünmiyen Adam yerinde görmüş ve bir mesajla bize bildirmiştir:]

İstanbul Basın takımı ikiye ayrılmış, A ve B diye isimlenerek İzmir gazetecileri ve sporcuları önünde bir gösteri maçı yapmıştır. 9 eylûl stadyumu seyircilerle tıklım tıklım doluydu. Sahaya evvelâ A takımı, en önde kaleci Hakkı Tarık Us, en arkada takım kaptanı Hüseyin Cahit Yalçın olduğu halde çıktı. A takımı İzmirliler tarafından alkışlarla karşılandı. Arkadan en önde kaleci Zekeriya Sertel, en arkada takım kaptanı Ahmet Emin Yalman çelebi olduğu halde B takımı sahaya çıktı. Halkın coşkun ıslıklariyle karşılandılar.

A takımındakiler şöyle yer aldılar:

Santrfor : Kaptan Hüseyin Cahit Yalçın
İçler : Ziyad Ebüzziya, Cihat Baban
Sağaçık : Peyami Safa
Solaçık : Necmettin Sadak
Santrhaf : Cemal Nadir
Haflar : Asım Us, Ercüment Ekrem
Bekler : Nadir Nadi, Ethem İzzet
Kaleci : Hakkı Tarık Us

B takımı şöyle yer aldı:

Santrfor : Sabiha Sertel
İçler : Sadrettin Celâl, Hilmi Ziya
Sağaçık : (Boş)
Solaçık : Suat Derviş
Santrhaf : Ahmet Emin Yalman Çelebi (kaptan)
Haflar : Cemalettin Saracoğlu, Nizamettin Nazif Tepedelenlioğlu
Bekler : Vâ-Nû, Şevket Rado
Kaleci : Zekeriya Sertel
Hakem : Burhan Felek.

Hakem başlama saatinin geldiğini bildirdi. Fakat top yoktu. Aradılar, taradılar, yok, yok, yok! Nihayet şuna karar verildi: Matbuat kanununun ellinci maddesini şişirerek top yerine kullanacaklar, şayet patlarsa o zaman birbirlerinin kirli çamaşırlarını yuvarlayıp top yapacaklar...

Para atıldı. A takımı kaleyi, B takımı topu aldılar.

Hakem düdük çalar çalmaz Sabiha Sertelle Hüseyin Cahit birbirine girdiler. Bayan Sertel yanlış bir vuruş yaptığından ilk favl cezası B takımı aleyhine verildi. Santrhaf Cemal Nadir uzun ve neşeli bir şütle bu cezayı gole tahvil etti. Kaleci Zekeriya Sertel topun nereden geldiğini bile anlıyamamıştı.

B takımı, ilk sersemlik dakikaları geçince ellinci maddeyi ayaklarına doladılar, tekmeliye tekmeliye A kalesine doğru sokuldular. Fakat gerek bu hücum, gerek Sabiha Sertelin uzun vuruşları A kalesinin önüne iki direk gibi dikilen beklere kadar geliyor, topa dokunmak sırası ise kaleci Hakkı Tarık Usun bir türlü eline geçmiyordu.

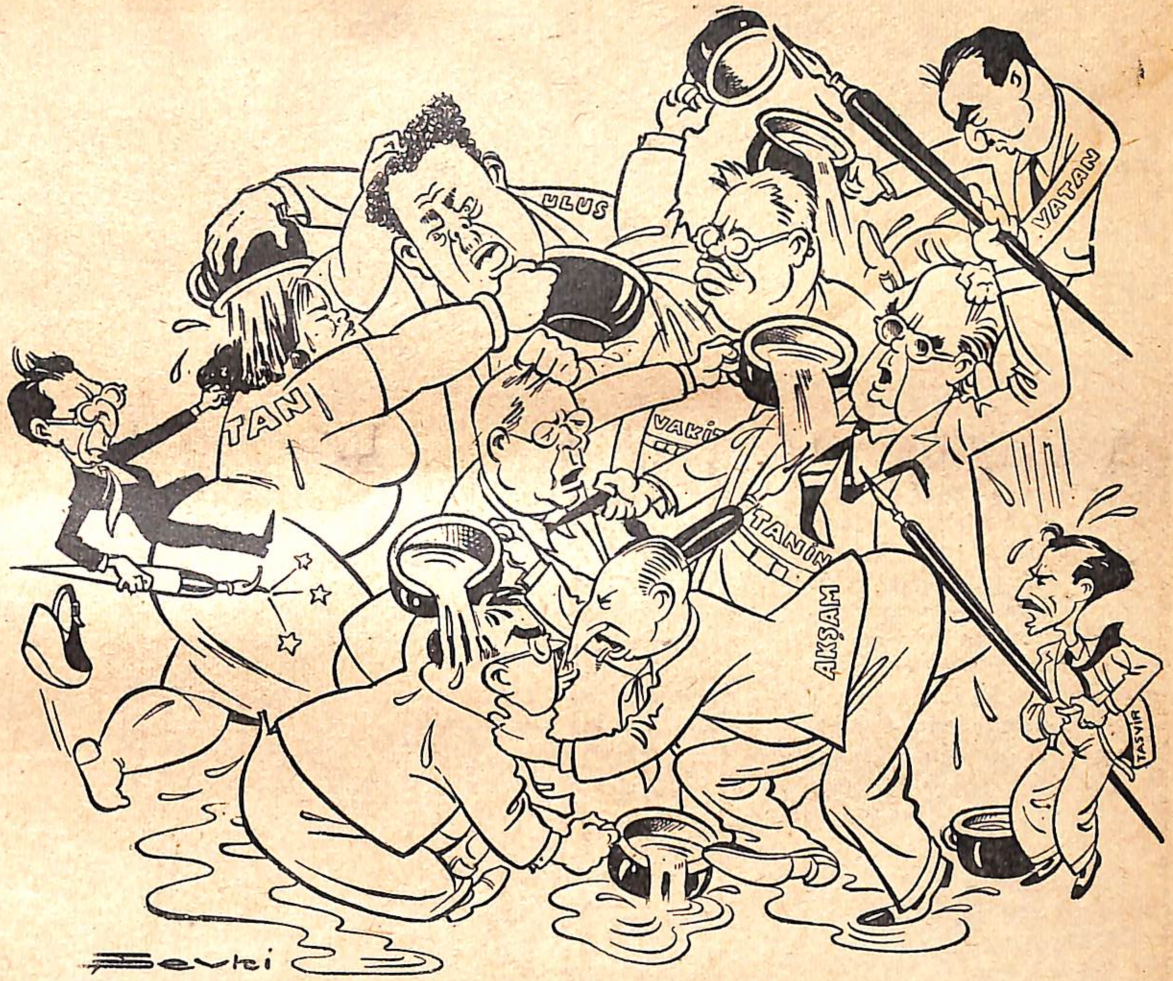
Bir aralık A takımı taarruza geçti. Sağaçık Peyami Safa ellinci maddeyi süre süre korner hattına kadar sokuldu. Oradan anî bir dönüşle güzel bir ortalama yaptı. Fakat ihtiyar arslan, yani Hüseyin Cahit Yalçın, kale önüne vaktinde yetişemediğinden ellinci madde Ahmet Emin Yalmanın ayağına düştü. Çelebi maalesef bu fırsatı iyi kullanamadı. Ellinci madde ayağına takılmıştı. Yuvarlandı. Bereket yere yakın olduğundan bir yeri incinmedi. Şimdi top solaçık Necmettin Sadak'a geçmişti. Necmettin Sadak kimsenin ummadığı bir zamanda güzel bir çalımla B kalesine yaklaştı. Falsolu bir vuruşla Zekeriya Serteli şaşırttı ve topu ağlara taktı.

Maç gitgide hararetleniyordu. Top ortalarda dolaşırken, Sabiha Sertel yerini bırakıp mütemadiyen A takımı sağaçığı Peyami Safayı marke etmek bahanesiyle tekmeliyordu. Hakem işin farkına vararak bayan Sabihaya bir ihtar yaptı. Tekerrüründe sahayı terke davet edileceğini bilen Sabiha Sertel, ellinci maddeyi süre süre A kalesine kadar aktı. Orada topu solaçık Suat Dervişe emanet ederek kendisi kaleci Hakkı Tarık Us'a yüklendi. Tarık Us bu yüz kiloluk ağır tankın hücumunu süratli bir manevra ile boşa çıkardıysa da iki tarafın hafları ve bekleri tutuşmuşlar, birbirlerini çelmeliyerek devirmiye uğraşıyorlardı. Maçın bir faciayla biteceğini kestiren hakem Felek, oyunu tatil etti. Böylece A ve B takımları arasındaki gösteri katî bir neticeye varamadan iki - sıfır A takımı lehine nihayetlendi.

15 Eylûl - İzmir (telefonla)
Görünmiyen Adam

Dinsizin hakkından imansız gelir!

Basın hürriyetinden bir sahne : Demokrasi!

Olmuş!

Diyar-ı küfrü gezdim; eski yerler hep serâb olmuş!
Yıkılmış hepsi, hattâ, bütçemizden çok harâb olmuş...

Bizim dünyaya baktım: süngüleşmiş her kalem gûya..
Münevverler neden bilmem ki bir âr ü hicâb olmuş?

Basar feryadı hergün bir kadın, ağzında «Hürriyet!»
Diyorlar votkadandır, sanma ser-mesti şerâb olmuş..

Bütün esnâfı röntgenden geçirsin bir Fuat Sirmen,
Ne vicdanlar çıbanlaşmış, şişip pür iltihâb olmuş!

Kazanmış, her kim esnaftansa, her ma'nada, bir servet;
Değişmez vâridat ehliyse mahvolmuş, türâb olmuş!

Susuzluk derdi bir yandan, sıcak kaynar öbür yandan,
Kasap, bakkal, plâj, garson ödenmez bir hisâb olmuş!

Sakın aldanma kat'iyyen, güzeller hoppadır, Dehrî,
Senin her tecrüben zira mufassal bir hitâb olmuş!

Dehrî-i Zaman

Filo

Deniz ticaret filomuz takviye ediliyor. Ulaştırma Bakanı verdiği bir demeçte Kanadaya dört şilep ısmarlandığını bildirmiştir. Tabiî tahsisat bulunacak, şilepler fabrikalarda yapılacak ve en mühimmi, buraya kadar gelecektir. Bütün bu işlerin olması en aşağı birkaç yıllık bir zamana ihtiyaç göstermekle beraber, kaptanlarımızın, siste kayaya oturtacak veya lodosta mendireğe çarparak parçalıyacak gemi bulmak ümidiyle şimdiden ağızları sulanmakta olduğu öğrenilmiştir.

Kaza

Birinci sarhoş — Ah.. Ah.. El oğlu amma talihli yahu...

İkinci sarhoş — Ne var? Ne olmuş?

Birinci sarhoş — Ne olacak, adamın biri tam üç şişe biranın altında kalarak ölmüş!

Dedikodu

İki genç kadın konuşuyorlardı. Biri:

— Ne erkeklerin ayaklarıma kapandığını görmüşümdür ! dedi. Öbürü muzib muzib güldü :

— Ya... dedi, okadar sık ayakkabı alıyorsunuz demek !

Beyanname

— Bak, gazete ne yazıyor: Kömür demeci verenler...

— Yanlış. Beyanat değil bu, beyanname...

— Evet, işte bu sene bir misli artmış..

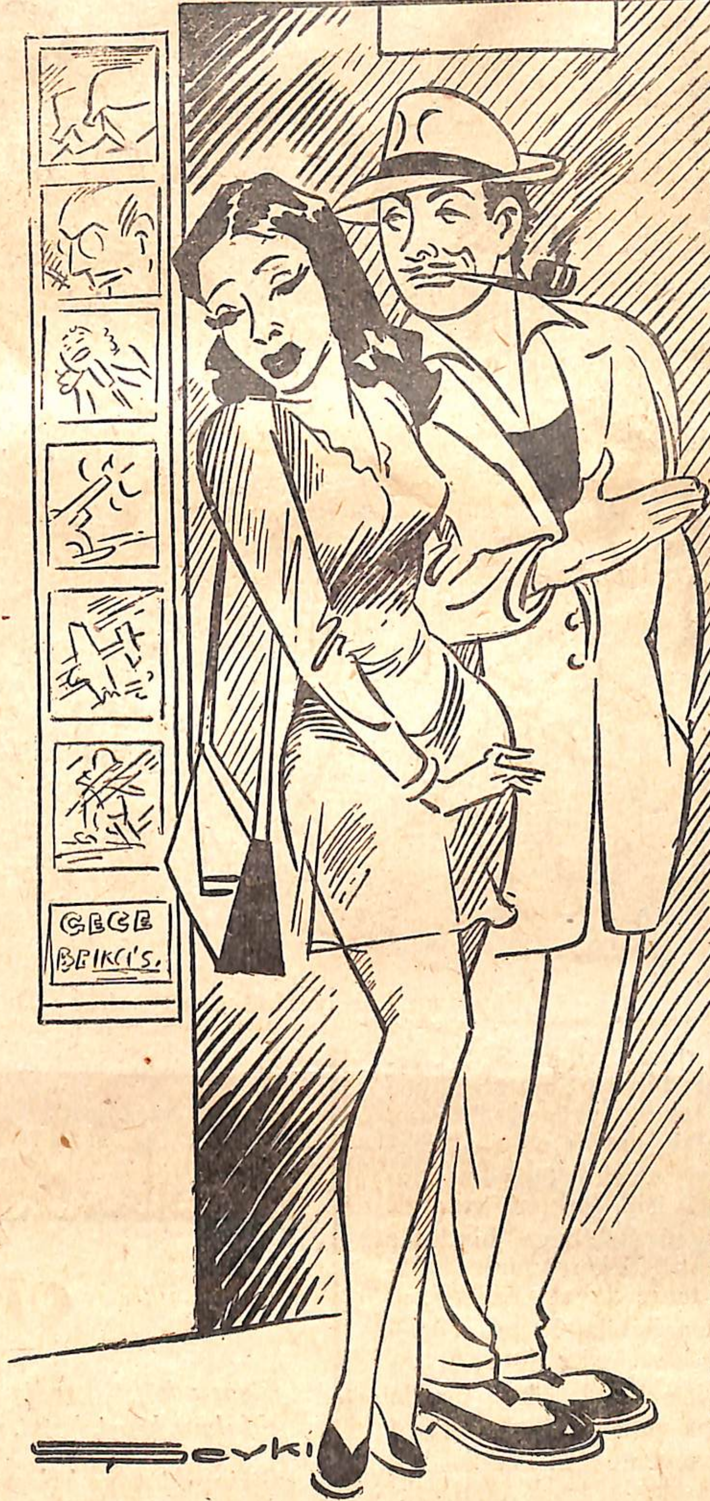
— Tabiî artar. Millet nasıl olsa yanıyor, bari kömürümüzü de beraber yakalım demişlerdir.

Dileğine göre

Bay Bobstil bir mektup yazıyordu. Zarfı kapadıktan sonra üzerine "Hususî„ kelimesini de ilâve etti. Sordular:

— Niçin böyle yapıyorsun? Güldü:

— Gönderdiğim kimsenin karısı okusun istiyorum da!..

— Ben o filmi gördüm.. Sıkılırım!

— Söz veriyorum: Vallahi çok sıkmam!

Çare

Neyzen Tevfik, Yeşilaycı Fahreddin Kerime dert yanıyordu:

— Nasıl içmiyeyim? Her an susuzluktan ölüyorum..

Fahreddin Kerim sordu:

— Peki... Ya geceleri ne yapıyorsun?

— Ne yapacağım, rüyada içiyorum...

Kamyonlar

İki şoför arasında:

— Ticaret ofisi Amerikaya 250 kamyon ısmarlamış..

— Elbet ısmarlar: Bir kamyonun dört lâtiği var.

— E, ne çıkar bundan?

— Ne çıkar olur mu?.. Amerikadan alınan bir kamyonun parasiyle kara borsada bir lâstik bile alınamıyor!

Gezi

Amerikan Parlâmentosundan bir heyet memleketimize geldi. İstanbul gazetecileri adına bay Nizamettin Nazif Tepedelenlioğlu heyet başkaniyle görüşmüştür. Başkanın hakikaten bazı tetkikler yapmakta olduğunu gören pot kırma kıralı arkadaşımız kendisine şu tavsiyede bulunmuştur:

— Bizde tetkik seyahati, bedava tenezzühün resmî adıdır. Siz hakikaten tetkik seyahatine çıkmışsanız başka bir saha bulun. Zira, Türkiye öyle tarihî bir ülkedir ki tetkik için ne ömür yeter, ne Amerikan sabrı!

Vapur

Amerikaya bundan sonra her ay muntazaman iki vapur gideceğini ve vapurların her ayın birinde ve on beşinde Nevyork limanından hareket edeceğini öğrenince eski liman şirketi müdürü Hamdi Başara bu vapurların ne getireceğini sorduk. Eski müdür bu suale cevaben demiştir ki:

— Siyasî yolcu olarak demokrasi getireceklerdir. Ticaret eşyası da getireceklerse de bu eşya gümrüklerde bekletildikten sonra sabırları tükenip tekrar geri döneceklerdir.

Hırsız papaz

Bir papaz hırsızlıktan mahkemeye verilmiştir. Papaz, başpapazın merasim elbisesini çalmaktan sanıktır. Hüviyeti tesbit edildikten sonra, sanık mahkemenin salâhiyetsizlik kararı vermesini istemiş, sebebi sorulunca fikrini şöyle müdafaa etmiştir:

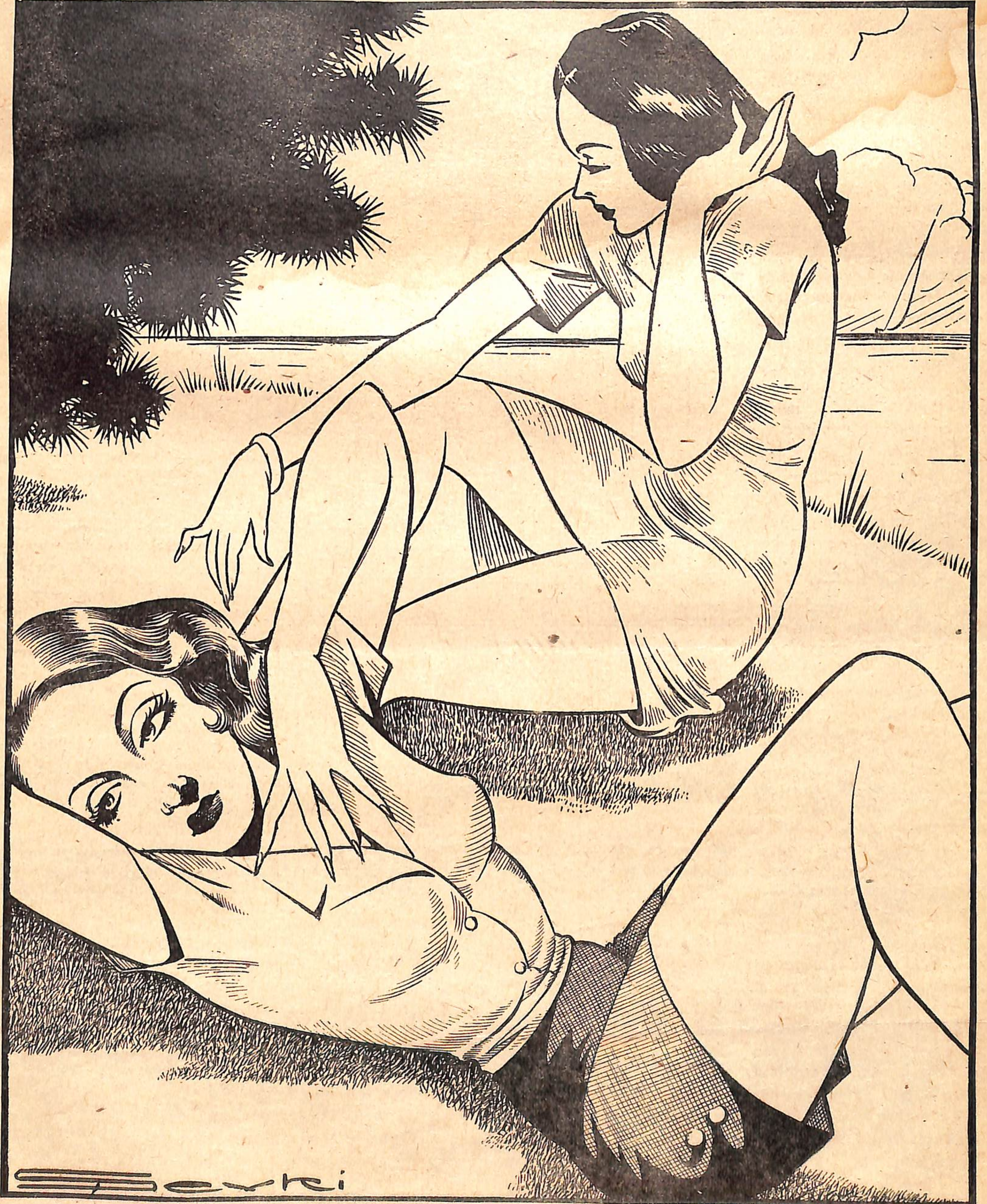
— Ben hırsızlık yapmış bile olsam, kiliseye ait bir eşyayı çalmışım. Mahkemeler lâik müesseselerdir, benim dâvama bakamaz, benim muhakemem yarın ahrette görülmek lâzım gelir!

Öğrenci

— Üniversiteye bu yıl 3000 öğrenci alınacakmış..

— Ya? Pek memnun oldum. Desene beş sene sonra üç tane de mezun verilecek!

Parti Peşinde!

— Nişanlım büyük bir parti kurmak istiyor... Muvaffak olursa hemen evleneceğiz!
— Benimki de öyle: Büyük bir parti vurmak istiyor!

Bayram münasebetile eski arkadaşlarımdan Tahir Feyzi aklıma geldi. Aşağı yukarı altı ay var ki biribirimizi görmemiştik. Mübarek; vahşi, çekingen tabiatlidir. Sokulmaz, ben onu aramazsam katiyen semtime uğramaz. Belki de haklıdır, hiçbir zaman keyfi yerinde olmadığı için «sıkarım!» diye korkar.

Tahir Feyzi istidatlı bir ressamdır, fakat kendini göstermenin meşhur olmanın yolunu bulamamıştır, «Sanat sanat içindir!» nazariyesini tutturmuştur, orijinal mevzular peşinde koşar, onları muşambanın üstüne nev'i şahsına münhasır usullerle nakleder.

Empresyonist midir, fütürist midir, dadaist midir, bilmiyorum, şimdiye kadar tablolarından hiçbir mânâ çıkaramadım. Hoş başka çıkaranı da görmedim ya.. çünkü hangi sergide eser teşhir ettiyse onunkilerin üzerinde duran olmamış, tablolarından bir tanesi bile satılmamıştır. Siz belki böyle bir ressamımızın vücudundan haberdar değilsinizdir, adını duymamışsınızdır.

Amma Tahir Feyzi istikbal hakkında olağanüstü iyimserdir:

— Birçok büyük sanatkârlar gibi beni de ölümümden sonra takdir edecekler.. muhakkak sanat tarihine geçeceğim!

Der durur, bu kuvvetine güvendiği için de istidadını soysuzlaştırmamak, fırçasının kudretine zarar vermemek gayesiyle «harcı âlem» resim yapmaz, mecmualara baş vurmaz, afişçiliğe rağbet etmez.

İradı yoktur, memurluğu, hocalığı hakir görür.. mütemadi parasızlık sıkıntısı içindedir. Ekseri akşamlar aç karnına yattığı, sabahları kalktığı zaman da dolabında bir dilim kuru ekmek, bir tutam çay bulamadığı olur..

— İyi ki şu karaborsacılık çıktı. Hırsızlıktan kurtulduk... Mağazaları polisin gözü önünde namusumuzla soyuyoruz!

RESSAM ARKADAŞIM

Bereket versin, vaktile «Tozkoparan» da evden bozma bir apartımanın en üst katına başını sokmuş, eşin dostun yardımile orayı ferah, aydınlık bir stüdyo haline koymuştur. Evet, bayram münasebetile bu eski arkadaşım, ressam Tahir Feyzi aklıma geldi. «Gidip bir hatırını sorayım!» diye düşündüm. Küçük bir hediye de götürmek lâzım.. şeker, çikolata.. karnı aç adamla alay eder gibi bir şey olacak! Durun, en münasibini buldum.. bugün ne? Cumartesi, değil mi; bizim kapıcı Yalovadan taze yumurta getirmiştir, on tane alayım.. her halde çok makbule geçer.. oğlanın kursağına beş on lokma birşey girer, benzine bir parça kan gelir!.

***

Tahir Feyzi beni görünce çok sevindi, boynuma sarılıp yanaklarımdan şapır şapır öptü. Amma, bu iltifatın yarısı da yumurtalar için miydi, bilmem.. zavallıda Bağdat ta bir hayli viranmış galiba.. hemen gaz ocağını yaktı, raftan yer yer cilâsı döküldüğü için ötesi berisi siyah lekelerle yaralanmış emay bir kâse indirdi. İçine su doldurup gazocağının üstüne koydu. Beni pencerenin önüne oturttu:

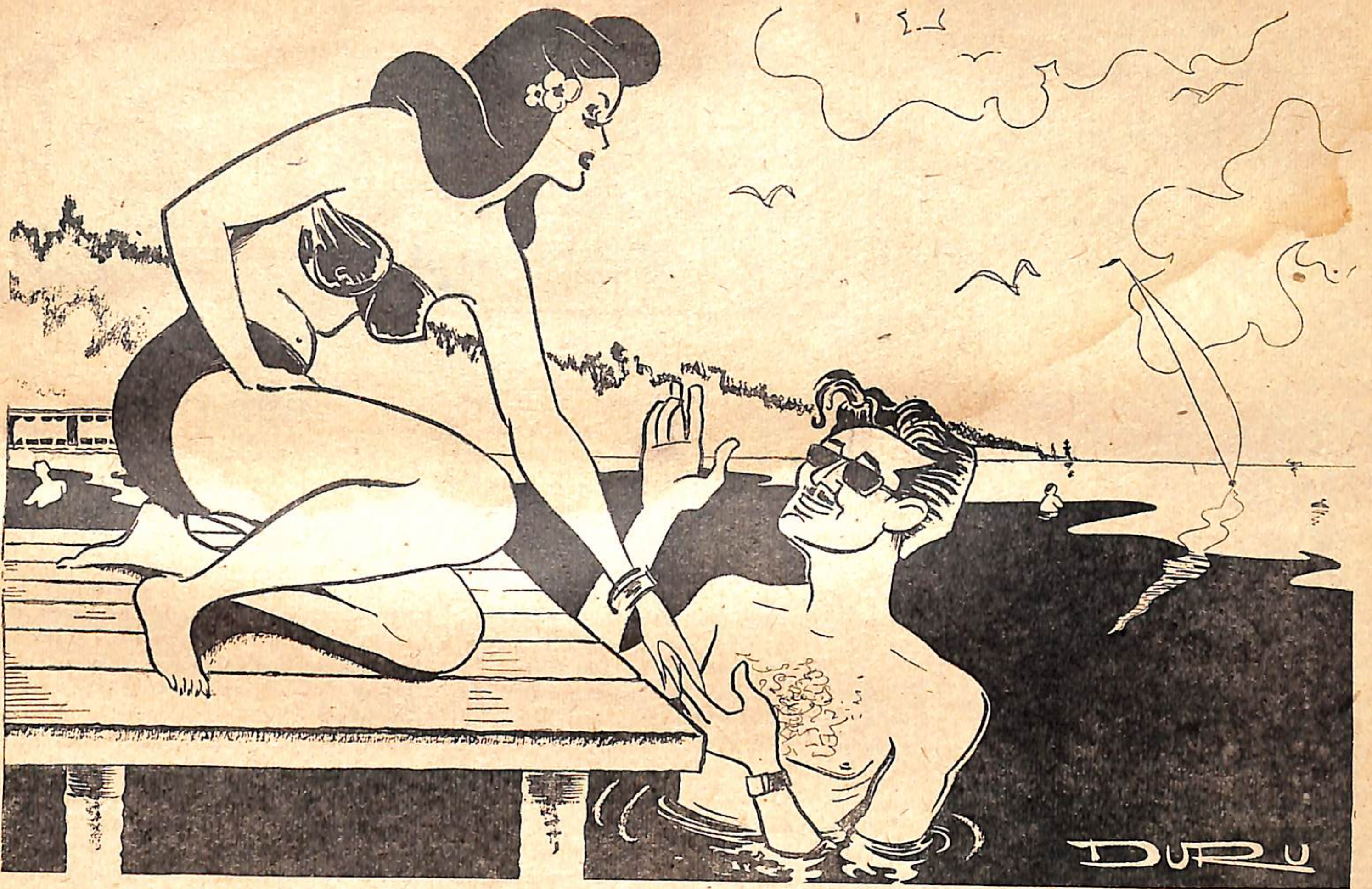
— Haydi gel, dedi, şimdi konuşalım.. epeydir biribirimize hasret kaldık.. ben biliyorsun buradan bir türlü çıkamıyorum.. dünyaya küskün vaziyetindeyim.. ara sıra sen uğra.. ne olur!..

Ben, ihtiyarsız bir aralık başımı çevirip kâseye baktım. yanağıma vurdu:

— Onunla meşgul olma, dedi, ne zaman tepesinde durup bekledimse kaynamaz.. yalnız olduğum zamanlar da ateşe birşey koydum mu, ya gelir pencereden böyle dışarıyı seyrederim, yahut elime bir kitap alıp okumaya koyulurum..

Fakat ben titiz ve meraklıyımdır, ha taştı, ha taşacak diye kulağım kirişte amma, arkadaşımın kızacağından korktuğum için başımı çeviremiyorum.. oh.. nihayet, kaynadı, ben de halecandan kurtuldum.. lâkin, bu sefer Tahir Feyzi'ye aşırı bir heyecan geldi. Hemen yerinden fırladı, yumurtaları elleri titriyerek kâseye attı. Stüdyo'nun ortasına dim dik dikildi. Boyu uzun, yüzünün hatları da keskin.. âdeta korkunç bir hal aldı. Kolları ile beraber ağzını da açtı:

Kitabın yanında defter
vardır,
Defterin yanında bardak..
Çocuk, bardağın yanında,
Çocuğun yanında kedi..
Ve bir beyaz karanfil
Fakat neden kravatım,
kitaplarım
Ve küçük sigara tablası
Yıldızların yanında değil...

Kız — Al şu yüzüğünü parmağımdan.. Artık apartımana taşınıyoruz, kışlık nişanlıma kavuşacağım!

A.. a.. oturduğum yerde dona kaldım.. sonra yavaş yavaş soğuk kanlılığımı ele alabildim. Acaba oğlan tozuttu mu diye düşündüm ve haykırdım:

— Hey, bana bak dostum, sen çıldırdın mı? böyle saçma sapan ne söylenip duruyorsun? vakıa kitap defter var amma, beyaz karanfil, çocuk nerede?

Gözleri fırıl fırıl döner, ayakları tempo tutar gibi kalkıp kalkıp inerlerken o sağ elinin işaret parmağını dudaklarının üstüne götürerek bana «sus!» emrini verdi ve devam etti:

Eskiden büyük annemin
Abdest almaya kalktığı
saatte
Kimler geçiyor sokaktan
Ben böyle bir zamanda
duymuştum
Bir sevdiğimin öldüğünü,
Şimdi hafızamda yalnız
adı var.
Bir de her şeyden evvel
uyanan
Acı fabrika düdüğünü.

Eyvah.. hiç şüphe yok.. Tahir Feyziciğim muhakkak oynattı.. açlıktan, sefaletten mi? yalnızlıktan, sanat kaygusundan mı? artık orasını Allah bilir.

Birden hatırladım. İlk kaçırma alâmeti gösterenlere sert davranmalı, hattâ dayak atmalı derler. Onun için sesimi yükselttim:

— Bana bak, aklını başına topla.. yoksa, şimdi seni kıskıvrak bağlar, polise teslim eder, tımarhaneye gönderirim..

Baktım, yine fayda etmedi, yerimden fırladım, sağ sol yanağını hafifçe tokatladım. Homurdanır gibi bir şeyler mırıldandı. İki elini «yapma!» der gibi salladı, fazla alâkadar olacağı bir bahis açmak istedim:

— Yahu, hani sen «Mithat Paşanın ölümü» adında bir tablo yapıyordun, ne oldu, bitirdin mi?

Buna karşılık gözlerini deminkinden daha fazla açarak «sus!» diye bağırdı ve söylenmesine devam etti:

Mektup alır efkârlanırım,
Rakı içer efkârlanırım.
Yola çıkar efkârlanırım,
Ne olacak bunun sonu bilmem,
«Kâzım» türküsünü söylerler,
Üsküdarda
Efkârlanırım!

Kapıya doğru yürüdüm. Tahir Feyziyi üzerinden kilitleyip bir sinir doktoru çağırmak niyetinde idim. Arkamdan koşup kolumdan yakaladı:

— Allah müstahakını versin, dedi, işi berbadettin.

Şaşkın ve ürkek bir elim kanadda sordum:

— Hangi işi?..

— Hangi işi olacak.. yumurtaların pişmesini.. gel otur, bir tanesini kırayım da gör.. muhakkak kas katı oldular.

Biraz sakin konuşuyordu. «Kriz geçti!» diye düşündüm, geri döndüm:

— Tahirciğim, beni epey korkuttun, üzerine galiba birdenbire bir buhran geldi.

— Ne buhranı yahu.. yumurtanın rafadanına bayılırım.. amma, tam kıvamında olmalı.. saatim de yok biliyorsun.. zamanı nasıl ayarlıyayım.. Melih Cevdet, Oktay Rifat, Orhan Veli'nin bu şiirleri hesaplıdır.. üçünü okuyup bitirinceye kadar yumurtalar istediğim yumuşaklıkta olur.. fakat sen doğru dürüst okumama meydan vermedin ki.. araya girdin.. sille tokat üzerime hücum ettin.. asıl ben seni çıldırmış sandım.. bak, işte marifetine!

Böyle söylenirken bana bir peçete içinde kabuğunu soyduğu taş gibi bir yumurtayı uzatıyordu.

A. Hidayet Reel

Tefrika No. 28

Yazan : A. H. REEL

Çapar güldü :

— Sen yenildin yahu..

— Tam yenilmedim ki, keyfim kaçtı, oyunu yarı bıraktım..

— Çay paralarını benim vermem hiç te haklı değil ama, bugün sinirlisin hırgür çıkmasın diye razı oluyorum..

— Sinirli filân değilim, içimde sıkıntı var..

— Yine o yeşil gözlü yılanın yüzünden olacak...

— Ulan Osman, Beduşu ben kendim horlarım ama, ona senin gibilere lâkırdı söyletmem..

— Ama, ona kızıyorsun bana ve arkadaşlarına çatıyorsun.. Karıya nasıl garez olmayız..

— Garez olursanız ne olacak.. O sizin gibi erkeklerin onuna bedeldir.. Ne karıdır, o karı..

— Maşallah.. Nazar değmesin, bugünlerde yıldızlarınız pek barışık gidiyor.. Softayı adam akıllı sızdırıp seni de gırtlağına kadar memnun etti galiba..

— Ulan üstüne vazife olmıyan işlere karışma.. Şimdi okşarım ha..

— Zühdü ağabey, şaka bir tarafa ama, iki üç senedir, metelik vermediğin, sade meteliğini yediğin kıza yavaş yavaş tutuluyorsun gibi bir şey..

— Yahu, yazık beni hâlâ anlıyamamışsın.. Ben karıya tutulmam, boş veririm, ama Beduş gibi okkası tam dört yüz dirhem karıyı beğenirim, takdir ederim, lâkin yine de yüz vermem.

— Hayır, veriyorsun ağabey.. Neden veriyorsun, biliyor musun?.. Piyasası gitgide yükseldiği için.. Hem şarkıcılıkta.. Hem de, artık ötesini söyliyemem..

— Bana bak Çapar, çok ileri gittin.. Eğer en yakın arkadaşım olmasaydın, seni şurada pas gibi ayırırdım.

— Kusura bakma ağabeyciğim.. Hani huyun, suyun değişiyor da.. Onun için bu lâfları ettim... Yoksa, demin söylediğin gibi gerçekten bu işler benim üstüme vazife değil..

— Yok, hani arkadaşlıkta her işte, hele böyle gaco dalaverelerinde kafa kafaya verip danışmak defterin başında yazılıdır ama, Beduş için değil.. Ne karıdır o ne karı, sen pek bilmezsin.. İyi idare etmesem, alimallah o beni de suya götürür, susuz getirir..

— Öyle ağabey, çok becerikli şey doğrusu..

— Becerikli de lâf mı.. Malın gözüdür.. Yani etrafıma göz gezdiriyorum da onun gibisini pek göremiyorum.. Bu kadar dik başlı, bu kadar külhanbeyi, apaş bir kızın bana boyun eğmesi neden anlıyamıyorum.. Kimbilir, belki seviyor, belki çekiniyor.. Bana bağlılığı hangisinin yüzünden olursa olsun doğrusu göğsüm kabarıyor, iftihar ediyorum..

— Haklısın Zıpzıpçığım..

— Düşün bir kere.. Daha bacak kadar boyu ile sokakta oynarken arkadaşları oğlan çocukları dövermiş be.. Onu biliyorsun, değil mi?

— Evet..

— Ondan sonracağızıma efendim.. On yaşında kortaya başlamış, on ikisinde gerdeğe girmiş.. Anlattığı zaman parmağım ağzımda kaldı.. Halbuki ben erkeğim, değil mi.. Öyle iken.. Ulan ne gülüyorsun, erkek değil miyim.. Vallahi inerim ha..

— Hayır ağabey, iki gözüm kör olsun alay ediyorum sanma.. Bazı işlerde sen de ben de kancıklık ederiz de, o aklıma geldi..

— Canım, şimdi onları karıştırma.. Ne diyordum, ha.. Ben erkekken başımdan bu kadar macera geçmemiştir. Ya şimdi, dizgini adamakıllı tutmamış olsam yine şahlanacak.. Hani her şeyi ben idare ediyor gibiyim, değil mi.. Hayır.. Yapan, beceren, kotaran odur.. Nedense, böyle görünmek hoşuna gidiyor galiba.. Yoksa, benden başkasına boyun eğdiğini sanar mısın?

— !!?

— Ulan sana soruyorum, cevap versene..

— Affedersin, daldım ağabey.. Mantar pabuçlu, duru beyaz, hoşur bir bayan geçiyor da ona bakakaldım..

— Demek sen benim lâflarımı veresiye dinliyorsun ha..

— Hayır.. Be ağabeyciğim..

— Evet, karı benden başkasına metelik vermez.. Senin yanında, başka yabancılar varken pek yapmıyor ama, yalnız kaldık mı, o senin gazinocu Dursunla şakşakçısı Tahsini Kasımpaşa deresine sokup çıkarır.. Gece seanslarından sonraki toplantılardaki hali de pek hoşafıma gider doğrusu.. O bir şarkı söylerken piyano falso yapmış, keman daha üst perdeye çıkmış, ut ıska geçmiş değil mi?.. Ey..y..h seyret sen bizimkindeki kantarlıları.. Heriflerin iler tutar yerleri kalmaz.. Ama, gel gelelim, benimle başbaşa kuzu mu kuzu mübarek.. İşittiği azarın, yediği dayağın haddi hesabı yok.. Öyle iken ağzını açıp öf dediğini duymadım.. Hele o, Hafıza rastladığımız gece Parmakkapıda kahpeyi yerlerde sürüm sürüm sürüdüm. Moruk elimden kurtarmasaydı didim didim didikliyecektim. Ama, Beduşumu yine ne atarım, ne satarım! Ulan yine gülmeğe başladın.. Anlaşılıyor ki beni bugün belâya sokacaksın..

Osman Çapar, bir müddet sol avucunu ağzına kapamış kahkahalarını tutmıya çalışıyordu. Fakat avurtları şişip yüzü kızarmıya başlayınca boğulacakmış gibi oldu. *(Arkası var)*

Ev ikramiyesini kazanamıyan İkramiyeli Aile Cüzdanı

sahiplerinin hesapları % 2,5 la işlemekte devam ediyor.

Gelecek yılların evli ve arsalı kur'alarına da aynı şartlarla iştirak edeceklerdir

YAPI ve KREDİ BANKASI A. Ş.

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ

Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını minimini-lere mutlaka yediriniz. Takiitlerinden sakınınız.

Necati ismine dikkat

Bahçekapı : SALİH NECATİ

7000 SENE EVVEL

Meşhur âlimlerden Dr. Huber, biranın tarihi hakkında yazdığı bir eserde, milâttan 5-6000 sene kadar evvel başlıyan Keldanî medeniyetinde biranın büyük bir yeri oldugunu söylemektedir. Bazan yalnız arpadan, bazan da arpa ve baharattan imal edilen biranın kadınlar ve işçiler tarafından çok içildiğini yine bu âlim anlatmaktadır. Yapılan bir hafriyatta bulunan on mezarın, bira imalâtını gösteren kabartmalarla tezyin edildiği ve kabartmalar yanyana getirilince imalâtın bariz bir surette görüldüğü de aynı âlim tarafından nakledilmektedir.

OOO

BUGÜN İÇİLEN BİRANIN 7000 SENELİK MAZİSİ VARDIR.

Bira besler, serinletir, neşe verir.

Sahibi ve neşriyat müdürü: Yusuf Ziya ORTAÇ

Basıldığı yer : İbrahim Horoz Basımevi

PARFÖM SOLİD MODERN VECAZİP ESANSLARIN HÜLÂSASIDIR. KOKULARI SABİTTİR PARFÜMERİ DÜKÂNLARINDAN ARAYINIZ

AKBABA

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR, SİYASÎ MİZAH MECMUASI

İDAREHANE

İstanbul, Ankara caddesi, No. 47

Telefon : 22129

ABONE

Türkiyenin her tarafı için: Seneliği 1000, altı aylığı 500, üç aylığı 250 kuruş.

Yabancı memleketlere: Seneliği 2000, altı aylığı 1000, üç aylığı 500 kuruş.

20 Eylûl, 1945 Perşembe

Sayı: 78

20 Kuruş

AYLIK ANSİKLOPEDİ

Her kütüphanenin temel eseridir.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1945 İKRAMİYE PLÂNI

Çekilişler :

29 Sonkânun, 2 Mayıs, 24 Ağustos, 1 Sonteşrin tarihlerinde yapılır.

— 1945 İKRAMİYELERİ —

adet ARSA (*İstanbul'da Büyük Yalıda. Ada; 164, Parsel No. 4, 923 m²)*

1 adet	2000	liralık	=	2000. —	lira
3 „	1000	„	=	3000. —	„
4 „	500	„	=	2000. —	„
10 „	200	„	=	2000. —	„
25 „	100	„	=	2500. —	„
100 „	40	„	=	4000. —	„
150 „	20	„	=	3000. —	„
300 „	10	„	=	3000. —	„

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz aynı zamanda talihinizi denemiş olursunuz.

KIŞ HAZIRLIĞI

Herkes kışı nasıl karşılıyor, bilmem. Fakat ben, manto, şapka, iskarpin ihtiyacına karşı şimdiden en sağlam tedbiri aldım : Çantamda bir tane MİLLÎ PİYANGO var !

Buruşukluklarımı Nasıl Giderdim.

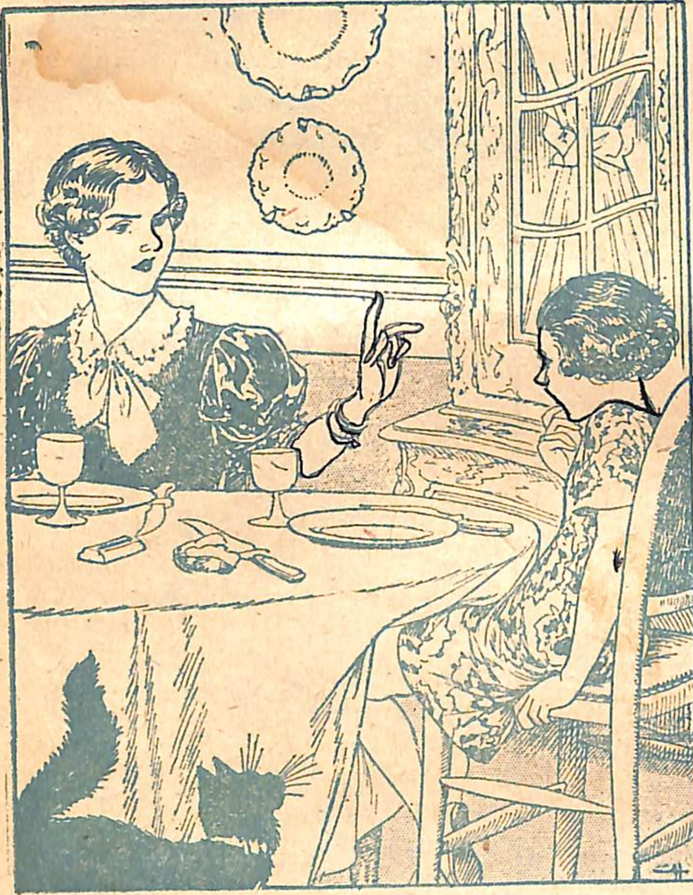
Güzellik Mütehassıslarının ve gözde "Buruşukluklara karşı" müstahzaratın ademi muvaffakiyetinden sonra

EVİNDE YAPILACAK BASİT BİR TEDAVİ HARİKA YARATIYOR.

Akşamları yatmazdan evvel, terkibine genç hayvanların hüceyrelerinden istihraç edilen BİOCEL karıştırılmış bir krem tatbik ediyorum. Bu, tıpkı cildinizin BİOCEL'i gibidir. Sihriâmiz olan bu cevher sayesinde zayıflamış cildiniz beslenecek, tazeleşip gençleşecek. Bu cild gıdası, bütün dünyada tanınmış bir cild mütehassısı tarafından keşf ve hali hazırda pembe renkteki Tokalon kreminin terkibine ithal edilmiştir. Her akşam yatmazdan evvel yegâne cild gıdası olan bu BİOCEL'li kremi kullanınız. Sabahları da beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. O, cildi besler, açık mesameleri sıklaştırır ve «Makyaj» için mümkün olan en mükemmel bir esas teşkil eder. Bu iki kremin istimalinde müessir neticeler garantilidir. Aksi halde verdiğiniz paranın iki misli iade olunur

Dünya Karikatürleri

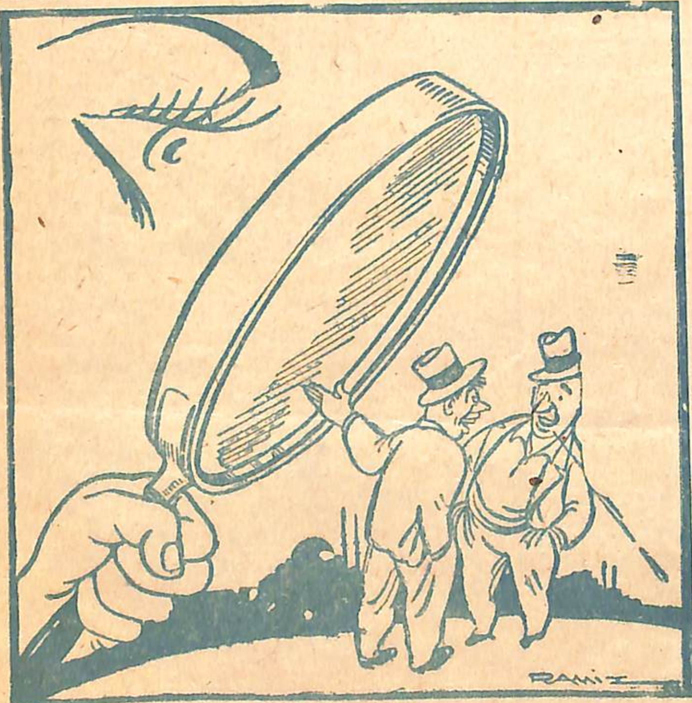

— Sofrada oturmasını bile bilmiyorsun... Biraz terbiye öğrenmen için seni bir gece yatısı mektebine vereceğim...
— Vah vah.. Evde öğrenmeme imkân yok demek anneciğim!

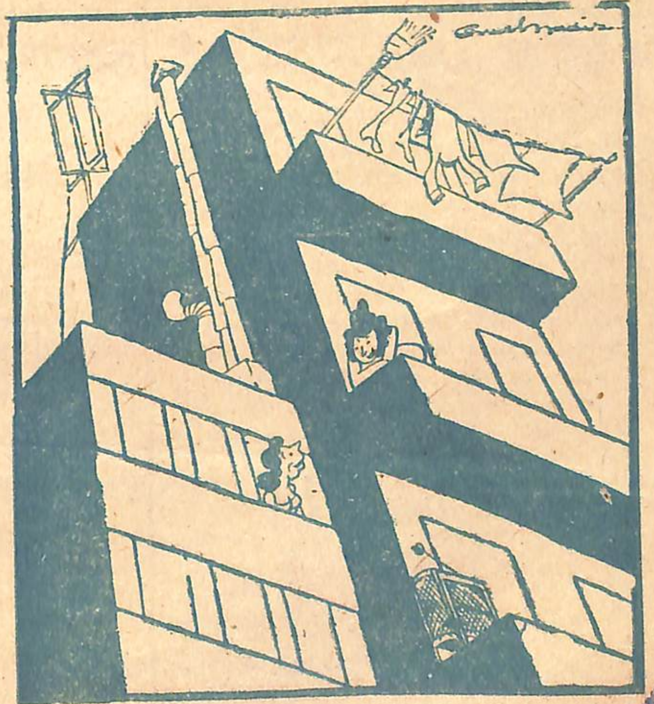

— Kızım getirdiğin iskarpinleri görmüyor musun ?.. Biri siyah, biri beyaz !
— Ne yapayım hanımcığım?.. Ötekiler de öyle !..

HAFTANIN SEÇME KARİKATÜRLERİ

Saygısızlarla Savaş Cemiyeti faaliyete başladı
— Çemiyet saygısızları bulmak için pertavsızı alâmeti fârika olarak almış.
— Yok yahu, saygısızları değil, saygılıları aramak için olacak !
— Yeni Sabah'dan —

— Üst katta bayram şenliği var galiba !..
— Nasıl olmasın ?.. Kadın su bulmuş ta çamaşır yıkamış...
— Bayram Gazetesinden —

AKBA KİTABEVİ ... MİZAH ... İstanbul, Ankara Cad. No